

OBSAH

1
Británie opustila EU,
vstoupila do
přechodného období

2
Bezprostředně po
brexitu se pro občany
EU v Británii nic
nezmění

3
Analytici: Lednový
brexit ekonomiky
nezasáhne, rizikem
konec roku

Evropská komise
představila svůj
pracovní program pro
rok 2020

4
Nová pravidla
zjednoduší
evropskou občanskou
iniciativu

5
Diskutujte o aktuálních
problémech na
Evropském setkání
mládeže

6
Zábava s Eurolisty

7
Eurozprávy z regionů

Eurolisty únor 2020

Vážení čtenáři, opět po měsíci vás s radostí vítám při čtení Eurolistů, které vám jako vždy přináší přehled toho nejaktuálnějšího a nejzajímavějšího dění v oblasti evropské politiky. Ústředním tématem tohoto čísla je brexit - historický okamžik, kdy poprvé v dějinách evropské integrace došlo k vystoupení členské země z Unie. Velká Británie však zůstane významným strategickým partnerem Evropské unie a právě na praktické aspekty budoucích vztahů se zaměřuje většina článků v tomto vydání. Do budoucnosti se obrací i zbývající texty - o pracovním programu Evropské komise pro probíhající rok 2020, o revizi evropské občanské iniciativy a o Evropském setkání mládeže, které proběhne na konci května ve Štrasburku a na nějž jsou mladší čtenáři Eurolistů srdečně zváni. Druhá polovina vydání tradičně informuje o aktivitách regionálních Eurocenter, na jejichž akcích vás rovněž rádi uvidíme. Příjemné čtení!
Petr Pospíšil, editor Eurolistů

AKTUALITY Z EU

Británie opustila EU, vstoupila do přechodného období

Británie opustila Evropskou unii, jejím členem přestala být po vleklých dohadách v pátek 31. ledna ve 23:00 místního času (o půlnoci SEČ). Součástí evropských společenství bylo Spojené království 47 let. Nyní země vstoupila do takzvaného přechodného období, během kterého bude Londýn s Bruselem jednat o podobě budoucích vztahů. Britský premiér Boris Johnson chce dohodu vyjednat do konce roku, kdy přechodné období skončí. Unijní představitelé ale varují, že 11 měsíců je na komplexní dohodu příliš krátká doba.

Odejít z Evropské unie se britští voliči rozhodli v referendu v červnu 2016. Pro brexit se vyjádřilo 51,9 procent hlasujících, 41,8 procenta voličů bylo proti. Účast tehdy dosáhla 72 procent.

Referendum o členství v Evropské unii vypsal premiér David Cameron, který v kampani před hlasováním bojoval za setrvání v bloku. V reakci na výsledek referenda pak rezignoval. Ve funkci jej nahradila Theresa Mayová, která vyjednala s Bruselem dohodu. V britské Dolní sněmovně pro ni ale při několika hlasováních nenašla podporu, a brexit - původně plánovaný na 29. března 2019 - se třikrát odkládal.

„Rozvodová“ dohoda

V červenci loňského roku Mayovou v premiérském křesle nahradil Boris Johnson, který v říjnu vyjednal novou podobu dohody. Po prosincových předčasných volbách, v nichž drtivě zvítězili vládní konzervativci, Johnson dohodu v parlamentu prosadil.

Složitá byla jednání o "rozvodové" dohodě a doprovodné politické deklaraci o budoucích vztazích především ve třech bodech. Londýn a Brusel dlouho jednali o právech občanů EU v Británii a Britů v Evropské unii po brexitu, finančním vyrovnání a problému irské hranice. Takzvanou irskou pojistku, která měla zajistit, že mezi Severním Irskem a Irskou republikou nevznikne po brexitu přísný hraniční režim, řada britských poslanců odmítala. Johnson sám ji označoval za nedemokratickou.

S Evropskou unii se nakonec britský premiér dohodl na alternativním mechanismu, Severní Irsko bude mít po brexitu zvláštní postavení. Region bude z právního hlediska součástí britského celního území, v praxi ale vznikne celní hranice mezi Severním Irskem a zbytkem Británie.

Přechodné období

Spojené království 31. ledna 2020 vstoupilo do takzvaného přechodného období, během kterého se bude snažit s EU dojednat podmínky budoucích vztahů, včetně těch obchodních. Na britské straně se jednání ujme zvláštní poradce David Frost, na unijní straně hlavní vyjednavací pro brexit Michel Barnier.

Během přechodného období budou muset Britové dodržovat unijní pravidla, nebudou už ale mít na jejich podobu žádný vliv. Tento stav by měl trvat do konce letošního roku. Do konce června má Británie čas na to, aby požádala o prodloužení přechodného období. Premiér Johnson to ale odmítá. Podle předsedkyně Evropské komise Ursuly von der Leyenové však bez prodloužení přechodného období nebude možné dojednat všechny detaily vzájemných vztahů.

Jen několik hodin před brexitem von der Leyenová slíbila, že jednání o podobě budoucích vztahů budou "spravedlivá, ale velmi tvrdá". Tvrdá jednání se čekají kromě obchodu například i v oblasti rybolovu či spolupráce v otázkách bezpečnosti. Johnson na zasedání britské vlády

KALENDAŘ

Podrobný aktuální přehled seminářů, přednášek a dalších akcí naleznete na webových stránkách jednotlivých Eurocenter.

BRNO

Brexit

Kdy? 18.2.; 17:00 - 19:00
Kde? Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Koblížná 4, Brno.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Kulinářské umění: Chorvatsko

Kdy? 14.2.; 9:00 - 13:00
Kde? Domino, Jizerská 4, České Budějovice.

Ostrovní perly Středomoří

Kdy? 19.2.; 14:00 - 15:30
Kde? Galerie Měsíc ve dne, Nová 3, České Budějovice.

Seminář "Dotace EU a audit"

Kdy? 5.3.; 10:00 - 13:30
Kde? Krajský úřad Jihočeského kraje, U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice.

JIHLAVA

Veletrh mezinárodních příležitostí

Kdy? 12.2.; 9:00 - 13:00
Kde? Gymnázium Žďár nad Sázavou, Neumannova 1693/2, Žďár nad Sázavou.

Všechno, co byste chtěli vědět o EU a bojíte se zeptat

Kdy? 18.2.
Kde? Seniorpoint Pelhřimov, Hrnčířská 111, Pelhřimov.

KARLOVY VARY

Workshop "Dotace nejen pro podnikatele"

Kdy? 5.2.; 9:00 - 13:00
Kde? Krajský úřad Karlovarského kraje, Závodní 88, Karlovy Vary.

řekl, že chce s EU vyjednat dohodu o volném obchodu v kanadském stylu. Kanada přitom vyjednávala dohodu CETA s EU pět let. Británie

Bezprostředně po brexitu se pro občany EU v Británii nic nezmění

Po letech dohadů a sporů opustí Británie v pátek Evropskou unii. V zemi ale zůstane zhruba 3,2 milionu občanů sedmadvaceti unijních zemí včetně Česka. V prvních měsících po brexitu je velké změny nečekají. Pokud si požádají o status usedlíka, budou moci ve Spojeném království dál žít, pracovat a využívat zdravotnického a sociálního systému. Jejich práva bude zajišťovat "rozvodová" dohoda, kterou premiér Boris Johnson loni v říjnu dojednal s Bruslem.

Do konce června příštího roku tak budou muset občané 27 členských zemí Evropské unie žijící v Británii požádat o takzvaný status usedlíka, který jim dává právo trvalého pobytu.

Podle britského ministerstva vnitra žádost dosud podalo asi 2,8 milionu přistěhovalců z EU včetně tisíců Čechů. Žádosti přitom úřady vyhoví v případě, že unijní občan ve Spojeném království pobýval déle než pět let. Jinak dostane žadatel předběžný status, který jej opravňuje zůstat v zemi až pět let. V britských médiích se přitom v posledních měsících objevila řada stížností a popisů případů, kdy ministerstvo lidem, kteří mnohdy v Británii strávili dlouhé roky, bezdůvodně odmítlo udělit plnohodnotný usedlický status.

Podle odhadu českého velvyslance v Británii Libora Sečky žije v zemi asi 65.000 až 80.000 Čechů, přičemž jejich počet v posledních letech nejspíš klesl. Britské ministerstvo vnitra v polovině ledna uvedlo, že si o status usedlíka požádalo 33.000 Čechů. Byli tak na 15. pozici hned za Slováky, kteří podali více než 57.000. Zdaleka nejčastěji se ale o status usedlíka ucházeli Poláci, kterých v Británii žije téměř milion.

O status usedlíka požádalo 33 000 Čechů

Přes ujišťování britské vlády mnoho unijních občanů hledí do budoucnosti s obavami. V živé paměti mají skandál, který v roce 2018 vypukl kolem takzvané generace Windrush. Aféra se týkala migrantů z Karibiku, kteří od konce 40. do počátku 70. let minulého století přicházeli s podporou vlády do Británie. Někteří z těchto lidí, kteří v Británii strávili celý život, začali mít ale v posledních letech potíže při získávání zdravotní péče nebo při žádostech o práci a některým hrozila i deportace. Skandál připravil o křeslo ministryni vnitra Amber Ruddovou.

Nedůvěru v současnou britskou vládu vyjádřili již dříve také členové Sněmovny lordů, kteří se

má na jednání pouhých 11 měsíců.

Autor: Euroskop, čtk

pokusili do prováděcího zákona k brexitové dohodě prosadit pasáž, jejímž cílem bylo lépe chránit práva unijních občanů po brexitu. Podle představ horní komory měli občané EU dostat právo na trvalý pobyt automaticky a obdržet měli také fyzický doklad potvrzující jejich právo v zemi žít. Dolní sněmovna ovládaná Johnsonovými konzervativci ale všechny dodatky Sněmovny lordů zamítla.

Ochrana práv unijních občanů v Británii a Britů žijících ve zbytku unie byla kromě finančního vyrovnání obou stran a problému kolem irské hranice jedním ze tří hlavních témat při vyjednávání o brexitové dohodě. Navzdory dohodě se ale v poslední době na straně EU začaly objevovat pochyby, zda bude Británie v budoucnu své závazky dodržovat. Vyjádřili je například někteří europoslanci. Předsdkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová je ujistila, že bude dodržování práv unijních občanů po brexitu pečlivě sledovat.

Změny nastanou pravděpodobně na začátku roku 2021

Aby mohli unijní občané požádat o status usedlíka, museli by do Británie dorazit před koncem přechodného období, tedy do konce prosince letošního roku. Už na počátku roku 2021 by mohly nastat změny. Podle britských médií se může stát, že budou unijní občané, kteří budou chtít ve Spojeném království žít déle, potřebovat víza a pracovní povolení. Bezvízový styk by měl platit jen pro pobyt do 90 dní.

Nový imigrační systém, který chce Johnsonova vláda zavést po konci přechodného období, může Evropanům stěhování do ostrovní země výrazně zkomplikovat. Budou totiž muset absolvovat stejnou imigrační proceduru jako lidé ze států mimo unii a prosadit se v bodovém systému australského typu, který uchazeče posoudí z různých hledisek včetně pracovní kvalifikace.

Autor: Euroskop, čtk

OSTRAVA

Seminář "Dotace EU a audity"

Kdy? 11.2.; 9:30 - 13:30
Kde? Prokešovo náměstí 1803/8, Ostrava.

PARDUBICE

Veletrh KONTAKT 2020

Kdy? 11.3.; 9:00 - 15:00
Kde? Univerzita Pardubice (aula - suterén), Studentská 519, Pardubice.

PLZEŇ

Evropské fondy po roce 2020: Jaké jsou priority Plzeňského kraje?

Kdy? 13.2.; 10:00 - 12:00
Kde? Magistrát města Plzně (sál Lud'ka Pika), nám. Republiky 1, Plzeň.

Ostrovní perly Středomoří

Kdy? 17.2.; od 14:00
Kde? Městská knihovna Rokycany - Zelený dům, Masarykovo nám. 80/I, Rokycany.

Chorvatsko - cestovatelská přednáška

Kdy? 27.2.; od 17:00
Kde? Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Videosál Německé a Rakouské knihovny), nám. Republiky 12, Plzeň.

PRAHA

Obchodní aspekty brexitu

Kdy? 27.2.; 17:00 - 18:30
Kde? Evropský dům, Jungmannova 24, Praha.

Jak na kariéru v institucích EU?

Kdy? 2.3.; 17:00 - 20:00
Kde? Evropský dům, Jungmannova 24, Praha.

Analytici: Lednový brexit ekonomiky nezasáhne, rizikem konec roku

Od samotného formálního vystoupení Velké Británie z EU na konci ledna nelze čekat žádné výrazné dopady na vývoj trhů ani na samotnou ekonomiku ČR, vyplývá z vyjádření analytiků oslovených ČTK. Rizikem nicméně nadále zůstává konec letošního roku. Do té doby by totiž měla Velká Británie a EU uzavřít dohodu o vzájemných vztazích. Pokud tomu tak nebude, hrozí tzv. tvrdý brexit, který by již ekonomický vývoj v EU i v ČR mohl výrazně ovlivnit.

"Koncem ledna nastane jen začátek tzv. přechodného období, který de facto jen prodlužuje současné vztahy mezi EU a Spojeným královstvím do konce roku 2020. S tímto vývojem již zároveň trhy počítají a reakce na lednový odchod Británie z EU tak bude minimální," uvedl hlavní ekonom ING Jakub Seidler. Pozornost trhů se pak podle něj přesune na vyjednávání o dalších budoucích vztazích po skutečném odchodu Velké Británie z EU, který má nastat koncem letošního roku.

Poslední vývoj přitom podle Seidlera naznačuje, že ochota ze strany Británie dále prodloužit přechodné období za konec letošního roku je minimální. "V případě patu ve vyjednávání by Spojené království rozvázalo své vztahy s EU bez dohody, což by byl ale scénář tzv. tvrdého brexitu, kterého se trhy obávaly v průběhu roku 2019. Strašák jménem tvrdý brexit tak zůstává na stole i v letošním roce," uvedl.

I podle hlavního ekonomů UniCredit Bank Pavla Sobiška se vystoupení Velké Británie z EU na konci měsíce uskuteční bez povšimnutí, "To ale není důvodem k odbourání všech obav do budoucna. I když bude na obou stranách snaha uzavřít do konce roku dohodu o řešení ekonomických vztahů mezi Británií a EU, zdá se být čím dál jasnější, že se nepodaří během takto krátkého období dojednat všechny aspekty. Zároveň není vidět žádná snaha přechodné období pro brexit prodloužit," uvedl.

Vystoupení Velké Británie z EU se uskuteční bez povšimnutí

Evropská komise představila svůj pracovní program pro rok 2020

Evropská komise 29. ledna přijala svůj pracovní program pro rok 2020. Jsou v něm stanovena opatření, která Komise v roce 2020 přijme a jejichž prostřednictvím se politické směry předsedkyně von der Leyenové promění v hmatatelné přínosy pro evropské občany, podniky a společnost. Hnacím silou tohoto prvního pracovního programu je úspěšné využití příležitostí, které přinese jak ekologická transformace, tak přechod na digitální technologie.

Na konci letošního roku tak podle Sobiška pravděpodobně utrpí ekonomiky na obou stranách šok, který je teď těžké vyčíslit. "Lze snad jen odhadnout, že bude sice menší než v případě neřízeného brexitu, ale přesto citelný. Domnívám se tedy, že o brexitu jakožto faktoru nejistoty letos ještě uslyšíme," dodal.

Termín 31. prosince je i podle analytika Raiffeisenbank Luboše Růžičky doslova šibeniční. "Předpokládá se například, že jen několik týdnů potrvá, než parlamenty 27 členských států i Evropský parlament odsouhlasí pověření pro vyjednávání s Velkou Británií. Odhaduje se tedy, že oficiální rozhovory započnou až během března," upozornil. Riziko, že během letoška obě strany nedojdou k dohodě, tak podle něj zůstává významné. "Pokud smlouva nebude podepsána do konce roku, vystavuje se Británie uvalení cel na zboží vyvážené do EU. Jakékoli překážky ve vzájemném obchodě však budou ekonomicky škodit oběma stranám," dodal.

Podle vyjádření Trinity Bank není ovšem riziko úplného krachu jednání mezi Velkou Británií a EU příliš velké. "Je však velmi reálné, že se nestihnou projednat úplně všechny oblasti na přání jednotlivých zemí. Pokud bude situace vážná a dohody nebudou hotové, jen se urychlí jednání v roce 2021, která budou, dle našeho názoru, určitě pokračovat ještě řadu měsíců, dost možná i let," uvedla mluvčí banky Eva Čerešňáková.

Žádné výrazné dopady ohledně brexitu na konci měsíce nelze očekávat ani podle Chrise Webstera z londýnské pobočky českého obchodníka s devizami SAB Finance. Podle něj navíc případné dopady zmírní záměr více než tisícovky finančních institucí z EU otevřít ve Velké Británii své pobočky. "Celkem 1441 firem z EU již požádalo Financial Conduct Authority (pozn. britský finanční regulátor) o pokračování své činnosti ve Velké Británii i po brexitu," upozornil. Podle něj tak i po brexitu zůstane Londýn finančním centrem Evropy.

Autor: Euroskop, čtk, 27.1.2020

V roce 2020 začne Evropská komise převádět šest hlavních cílů předsedkyně von der Leyenové do konkrétních iniciativ, které budou projednávány a realizovány ve spolupráci s Evropským parlamentem, členskými státy a dalšími partnery:

1. Zelená dohoda pro Evropu: Po předložení prvních klíčových iniciativ v prosinci 2019 a lednu 2020 Komise navrhne právní rámec pro klima, kterým se začlení cíl neutrální uhlíkové stopy do roku 2050 do právních předpisů. Veškeré

toto úsilí se spojí v evropském klimatickém paktu, ke kterému se budou moci vyjadřovat regiony, místní společenství, občanská společnost, školy, zástupci průmyslu i jednotlivci. EU povede rovněž mezinárodní jednání před konferencí COP26 v Glasgow. Komise předloží podněty k řešení ztráty biologické rozmanitosti a prostřednictvím strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ podpoří zemědělce, aby udržitelnějším způsobem dodávali vysoce kvalitní, cenově dostupné a bezpečné potraviny.

Předsdkyně Komise Ursula von der Leyenová

2. Evropa připravená na digitální věk: Nová evropská datová strategie umožní Unii co nejvíce využít obrovské hodnoty neosobních údajů jakožto stále rostoucího a opakovaně využitelného kapitálu v digitální ekonomice. Součástí strategie co možná nejlepší využití potenciálu digitálních dat, jakož i vývoj a zavádění umělé inteligence při respektování našich evropských hodnot a základních práv. Nová průmyslová strategie pro Evropu posílí naše průmyslové a inovační kapacity, přičemž zákon o digitálních službách upevní jednotný trh s digitálními službami a malým podnikům poskytne právní srozumitelnost a potřebné rovné podmínky.

3. Hospodářství, které pracuje ve prospěch lidí: Po podání prvních návrhů ohledně silné sociální Evropy v lednu 2020 přijme Komise opatření k začlenění přechodu na digitální technologie a transformace spjaté s klimatem do našeho jedinečného sociálně tržního hospodářství, jež zajišťuje, že se v našem hospodářství snoubí sociální spravedlnost, udržitelnost a hospodářský růst. Komise předloží návrhy týkající se zajištění spravedlivé minimální mzdy pracovníků v EU a evropského systému zajištění v nezaměstnanosti, jakož i podněty k zajištění účinného a spravedlivého zdanění, přičemž bude brát ohled na tradice jednotlivých členských států. Komise rovněž navrhne evropskou

Nová pravidla zjednodušují evropskou občanskou iniciativu

Více času, větší flexibilita, či méně formulářů - od ledna 2020 platí nová pravidla, která usnadňují občanům zapojit se do vytváření legislativy Evropské unie. Svoje návrhy mohou předkládat prostřednictvím evropské občanské iniciativy, která funguje od roku 2012.

Evropská občanská iniciativa dává občanům možnost podílet se na utváření EU a vyzvat Evropskou komisi, aby navrhla nové právní předpisy. Po zaregistrování iniciativy je potřeba během 12 měsíců nasbírat alespoň 1 milion podpisů lidí z nejméně čtvrtiny členských států. Komise se následně musí návrhem zabývat a rozhodnout, jaká opatření přijme.

záruku pro děti s cílem zajistit, aby děti měly přístup k základním službám, a posílí záruky pro mladé lidi na podporu jejich vzdělávání, odborné přípravy a nezbytných pracovních příležitostí.

4. Silnější Evropa ve světě: Komise vypracuje nové strategie pro spolupráci s našimi sousedy v Africe a na západním Balkáně. Komise bude i nadále prosazovat zahájení přístupových jednání se Severní Makedonií a Albánií. Současně se bude snažit udržet dynamiku procesu přistoupení tím, že navrhne způsoby jeho zintenzivnění, jež spočívají mj. v metodice rozšiřování a v posílení investičního rámce. Budeme i nadále odhodláni prosazovat, modernizovat a zdokonalovat pořádek založený na pravidlech, aby odpovídal současnému světu. Aby byl geopolitický význam Komise silnější, budou mít všechny iniciativy v rámci pracovního programu silný vnější rozměr.

5. Podpora evropského způsobu života: Komise předloží nový pakt o migraci a azylu – ústřední prvek reformy azylové politiky. Komise bude rovněž podporovat ochranu zdraví Evropanů a povede boj proti rakovině. Iniciativy přispějí ke zvýšení investic do dovedností lidí a pomohou jim zvládnout výzvy související s přechodem na digitální technologie a s ekologickou transformací. Komise rovněž představí novou strategii EU o bezpečnosti Unie, která stanoví oblasti, v nichž může Unie přispět k podpoře členských států při zajišťování bezpečnosti, a to od boje proti terorismu a organizované trestné činnosti po předcházení hybridním hrozbám a jejich odhalování, posilování kybernetické bezpečnosti a zvyšování odolnosti naší kritické infrastruktury.

6. Nový impuls pro evropskou demokracii: Spolu s ostatními orgány EU a partnery zahájí Komise konferenci o budoucnosti Evropy, která zapojí občany do utváření unijních opatření. Komise bude nadále zajišťovat silnou kulturu právního státu v EU. Budeme se rovněž zabývat tím, jaký má nová demografická situace dopad na nejrůznější oblasti zahrnující zaměstnání, sociální ochranu, veřejné zdraví, veřejné finance a regionální politiku, digitální propojení, dovednosti či integraci. Naši odpovědi budou např. iniciativy týkající se stárnutí.

Předsdkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová uvedla k pracovnímu programu následující: "Tato Komise je odhodlána řešit naše generační problémy, jako je změna klimatu, digitalizace a migrace. Jsme odhodláni realizovat evropskou zelenou dohodu a zlepšit šance evropských občanů a podniků při digitální transformaci. Tento pracovní program přispěje k budování Unie, která si klade vyšší cíle."

Autor: Euroskop, Evropská komise

Od 1. ledna 2020 vstoupila v platnost nová pravidla, která mají využití iniciativy usnadnit a poskytnout organizátorům větší podporu.

Načasování si určí sami organizátoři

Podle nových pravidel si mohou organizátoři vybrat, kdy začne běžet lhůta pro sbírání podpisů na podporu jejich návrhu. Datum si mohou sami určit kdykoli v období do 6 měsíců od zaregistrování iniciativy. To jim umožňuje získat více času na přípravu kampaně na přesvědčování občanů. Dosud začínala lhůta pro sbírání podpisů běžet automaticky v den registrace.

EUROLISTY

Kromě toho mohou organizátoři po sesbírání podpisů využít lhůtu 3 měsíců, aby podpisy připravili k ověření příslušným orgánům členských států. Po kontrole jejich platnosti mají opět 3 měsíce na to, aby iniciativu předložili Komisi. Doba, během které Komise iniciativu posuzuje, se prodlouží na 6 měsíců. Změny by měly vyjít vstříc organizátorům a zajistit, že iniciativa bude lépe připravena.

Méně formulářů či podpis online

Jednotlivé členské státy rozhodují o tom, jaké osobní údaje je potřeba při podpisu vyplnit. Zatímco dosud existovalo 13 různých typů formulářů k vyplnění, nyní jsou k dispozici pouze dva typy, čímž se proces administrativně zjednoduší.

© European Commission Audiovisual Service

Evropská komise také představila nový centralizovaný online systém pro sběr podpisů. Iniciativu tak lze podpořit na internetu za pomoci elektronického podpisu nebo elektronického identifikátoru. Podpisy shromážděné v papírové podobě mohou být nahrány online.

Diskutujte o aktuálních problémech na Evropském setkání mládeže

Jak by měla vypadat Evropa budoucnosti a co je pro to potřeba udělat? To bude hlavním tématem Evropského setkání mládeže (European Youth Event 2020), které proběhne v květnu ve Štrasburku. Zapojte se a sdílejte své nápady a myšlenky s tvůrci evropské politiky! Registrace probíhá do konce února.

European Youth Event (EYE) je setkání mladých lidí z celé Evropy, které organizuje Evropský parlament. Akce se koná každé dva roky ve francouzském Štrasburku, v roce 2018 se jí zúčastnilo přes 8970 lidí ze všech států EU. Letošní 4. ročník, který se uskuteční ve dnech 29.-30. května, nese název "Budoucnost je nyní".

Účastníci akce mají příležitost sdílet svoje nápady, přání i obavy s těmi, kdo se podílí na tvorbě evropské politiky a aktivně ji tak ovlivnit. O aktuálních tématech mohou diskutovat s politiky, experty i aktivisty a podněty, které z akce vzejdou, budou na podzim prezentovány výborům Evropského parlamentu.

Debatovat se bude o udržitelnosti, umělé inteligenci či populismu

EYE nabídne desítky témat, diskutovat se bude například o roli umělé inteligence, budoucnosti vzdělání či produkce potravin, klimatu a udržitelnosti, brexitu, vztazích EU s Afrikou nebo USA, migraci, moderních formách otroctví, nerovnostech, populismu či

Nová pravidla snižují minimální věk podporovatelů iniciativy na 16 let, zapojit se mohou všichni občané EU bez ohledu na současné místo bydliště.

Návrh lze během procesu revidovat

Předložený návrh musí spadat do pravomoci Komise. Pokud tuto podmínku splňuje pouze část iniciativy, umožňují nová pravidla takzvanou "částečnou registraci". Organizátoři tak mají možnost svůj návrh revidovat a zaregistrovat pouze části, které odpovídají požadavkům, místo aby museli iniciativu zcela stáhnout.

Organizátoři mohou využít kontaktní místo či online fórum

Organizátoři, kteří iniciativu připravují, získají během celého procesu větší podporu. V každém členském státě bude nově alespoň jedno kontaktní místo, které poskytne zdarma informace a asistenci účastníkům iniciativy.

Kromě toho Evropská komise spustila vylepšenou webovou stránku evropské občanské iniciativy, od 7. ledna 2020 je také v plném provozu internetové Fórum evropské občanské iniciativy. Fórum poskytuje informační materiály a nabízí občanům možnost sdílet svoje názory, propojovat se nebo získat rady na téma pořádání kampaně a fundraisingu ve prospěch své iniciativy.

Evropská občanská iniciativa je k dispozici od roku 2012

Nástroj evropské občanské iniciativy zavedla Lisabonská smlouva a občané ji mohli začít využívat od dubna 2012. V roce 2017 pak Evropská komise předložila návrhy na reformu iniciativy, aby se dala snáze využívat. Reformu pak v prosinci 2018 schválil Evropský parlament i Rada EU a nová pravidla začala platit od 1. ledna 2020.

Autor: Tereza Chlebounová, Euroskop

orientace v záplavě zpráv a informací.

Na programu se objeví i další otázky úzce se dotýkající současného života mladých lidí, například problém závislosti na digitálních zařízeních nebo zhoršujícího se mentálního zdraví generace mileniálů, kteří častěji zažívají stres, deprese, úzkosti a pocit izolace.

Účastníci si mohou vyzkoušet roli europoslance

Evropské setkání mládeže účastníkům umožní dozvědět se spoustu informací o fungování EU. Na půl dne si například budou si například moct vyzkoušet roli poslance Evropského parlamentu a v rámci simulace navazovat spojení s dalšími europoslanci, vyjednávat s evropskými institucemi a komunikovat s médií. Dozvědí se také, jaké možnosti jim Unie nabízí nebo kde hledat spolehlivé informace o tom, co se v EU děje.

Dvoudenní akce nabídne i další simulace, workshopy, performance, sportovní aktivity, soutěž v rapování europoslanců Rap Battle of Ideas a další doprovodný program. Letošního setkání se zúčastní mimo jiné vůdce studentských protestů proti režimu ve Venezuele Lorent Saleh, který byl uvězněn a osvobozen v roce 2018 po velkém mezinárodním tlaku. Evropský parlament mu v roce 2017 udělil Sacharovovu cenu za jeho boj za svobodu a demokracii.

EUROLISTY

Přihlašování je otevřeno do konce února

Evropského setkání mládeže se mohou zúčastnit lidé ve věku 16-30 let, kteří se zaregistrují online jako skupina minimálně 10 osob. Registrace probíhá do 29. února 2020. Účastníci si sami zajišťují cestu a ubytování ve Štrasburku, mohou se také domluvit se svou školou, organizací a podobně.

Evropský parlament kromě toho nabízí možnost cestu vyhrát ve fotosoutěži. Zájemci musejí na svém Instagramu zveřejnit fotografii s titulkem "The future is now", označit na ní @europeanparliament a @ep_eye a přidat hashtag #eye2020. Do popisu je potřeba uvést, na čem soutěžícímu nejvíce záleží a na co by se měla Evropa soustředit. Pět vítězům budou hrazeny náklady na účast na EYE.

© European Commission Audiovisual Service

Autor: Tereza Chlebounová, Euroskop

ZÁBAVA s EUROLISTY - "Domalovánka" s tematikou brexitu

© Kristina Kollertová, Euroskop

začátek
linky
konec
linky

EUROSKOP.CZ domalovánky

Eurozprávy z regionů

Přednášky o EU pro studenty v Jihomoravském kraji

Věděli jste o tom, že Eurocentra v jednotlivých krajích pravidelně jezdí přednášet o Evropské unii na základní a střední školy? V brněnském Eurocentru jsme v lednu uskutečnili hned několik takových přednášek ve spolupráci s brněnskou kanceláří Zastoupení Jihomoravského kraje při Evropské unii.

Konkrétně jsme přednášeli na několika středních školách nejen v Brně, ale také v Blansku nebo ve Slavkově u Brna. Studenti se v rámci přednášek dozvěděli o tom, jak funguje Evropská unie, jaké hlavní instituce ji tvoří nebo o tom, jaké „mýty“ se o EU často šíří a jak si informace ověřovat.

Dále se také dozvěděli o tom, jakým způsobem se mohou zapojit oni a jaké možnosti jim členství v EU nabízí. V závěru přednášky pak dostali možnost zúčastnit se krátkého kvízu a zahrát si tak o drobné dárky.

Chcete se o EU taky něco dovědět? Napište nám a třeba bude příští přednáška právě u vás!

Autor: Nikola Pavlůsková, Eurocentrum Brno

Zábavně o Evropě se seniory

Univerzita volného času v Ostravě sdružuje aktivní seniory, kteří mají zájem se dále sebevzdělávat a aktivně trávit svůj volný čas. Eurocentrum Ostrava s univerzitou dlouhodobě spolupracuje a za poslední roky zde uskutečnilo několik tematických přednášek. Na závěr zimního semestru jsme však pro posluchačky připravili zajímavé zpestření v duchu „školy hrou“.

Téma setkání bylo nazváno trochu tajemně „Současná EU bez mýtů, co o ní víte?“. Tentokrát se však nejednalo o klasickou výkladovou přednášku, naše znalosti o EU jsme ve skupině vzájemně sdíleli a vzniklé poznatky dále rozšiřovali. Posluchačky byly rozděleny do soutěžních týmů, ve vědomostním klání se tak utkaly třeba retro studentky, senior babičky či agentky 007. Úkolem týmů bylo společnými silami zkusit vypracovat odpovědi na položené otázky a nasbírat co nejvíce bodů. Po každém okruhu jsme si uvedli správné odpovědi a vysvětlili kontext či shlédli zajímavá vzdělávací videa.

Postupně jsme společně prošli několik tematických okruhů, věnovali jsme se evropské historii i současnosti, evropské kultuře, tradicím, jazykům či gastronomii. Společně jsme bořili mýty o zemích EU a hovořili o rozšířených stereotypech. Cílem bylo rozšířit znalosti seniorů o Evropě v rámci motto EU „Jednotná v rozmanitosti“, upozornit na význam a postavení ČR v EU a vést ke kritickému myšlení při hodnocení podaných informací (hra pravda nebo lež).

Celý podvečer se nesl v příjemné atmosféře a znalosti seniorů nás mile překvapily. Tak schválně, víte třeba, které dvě země EU mají hudebně úplně totožnou hymnu a rozeznáte je tak pouze podle jazyka? Mluvili jsme také o několika zajímavých výročí. Letos uplyne 600 let od narození Jiřího z Poděbrad, předchůdce myšlenky evropské integrace, nebo 250 let od úmrtí Ludwiga van

EUROLISTY

Beethovena, jehož Óda na radost je hymnou EU. Ačkoliv souboj o prvenství nebyl hlavním bodem večera, na závěr jsme samozřejmě vyhlásili a odměnili vítězný tým s nejvyšším počtem bodů. Pro zbylé účastníky byly připravené zajímavé publikace a drobné dárečky ze strany Eurocentra Ostrava.

Pokud Vás informace o proběhlém zábavně-vzdělávacím kvízu zaujala a rádi byste jej uspořádali také pro Vaši skupinu (studentů, seniorů atd.), neváhejte se na nás obrátit. Rozsah i téma lze přizpůsobit dle věku, cílové skupiny či další domluvy. Rozšiřovat si vědomosti o Evropě lze také méně formální a hravou formou!

Autor: Lenka Fonioková, Eurocentrum Ostrava

Eurocentrum Plzeň odhalilo návštěvníkům veletrhu klíč k příležitostem v EU

V poslední lednovou středu se v TJ Lokomotiva Plzeň uskutečnil Veletrh práce a vzdělávání. Nechyběl na něm ani stánek Eurocentra Plzeň, kam se přišlo informovat o studijních a pracovních příležitostech v EU a o evropských fondech na dvě stě návštěvníků.

Kolem padesátky atraktivních zaměstnavatelů zaplnilo 29. ledna před 10. hodinou ranní prostory TJ Lokomotiva Plzeň u příležitosti 8. ročníku Veletrhu práce a vzdělávání s názvem Klíč k příležitostem, který navštívilo ke třem tisícům lidí. Eurocentrum Plzeň návštěvníkům veletrhu radilo, jak vyjet pracovat, studovat či stážovat do EU, jak nastartovat kariéru v unijních institucích nebo také jak rozjet vlastní podnikání za pomoci evropských fondů či Erasmu pro podnikatele.

K programu Erasmus+ a stážím i práci v unijních institucích mělo Eurocentrum na svém stánku připraven kvíz, v němž se návštěvníci snažili například odhadnout, kolik lidí se za více jak 30 let existence programu Erasmus do něj zapojilo, kolik na něj Česko získalo v tomto programovém období, kolik Čechů se díky němu zúčastnilo zahraniční výměny nebo třeba jaké jsou podmínky pro podání přihlášky na stáž v institucích Evropské unie. Ti nejúspěšnější získali za vyplnění kvízu drobné odměny.

Kromě informování v průběhu celého dne veletrhu na stánku si zástupkyně Eurocentra Plzeň pro zájemce připravily v rámci doprovodného programu také samostatnou přednášku o tom, jak nastartovat vlastní business prostřednictvím evropských fondů či programu Erasmus pro podnikatele a jak se dále vzdělávat a rozšiřovat své pracovní schopnosti a dovednosti v EU. Zpětná vazba návštěvníků jak stánku, tak přednášky Eurocentra Plzeň byla velmi pozitivní.

Autor: Jana Němcová, Eurocentrum Plzeň

Evropský dům hostil debatu na téma vztahů s Afrikou

Jak vypadá aktuální stav dohod o hospodářském partnerství s africkými zeměmi? Jak tyto dohody napomáhají rozvoji afrického kontinentu? A co lze očekávat ohledně vztahů Evropy a Afriky do budoucna? Na tyto i jiné otázky hledali odpověď účastníci semináře pro veřejnost, který se uskutečnil ve čtvrtek 16. ledna v pražském Evropském domě.

Debaty se v roli panelistů zúčastnili Jitka Znamenáčková z Ministerstva zahraničních věcí ČR a Ondřej Horký-Hlucháň z Ústavu mezinárodních vztahů. Role moderátorky se ujala Ludmila Johnová, ředitelka Eurocentra Praha.

EU je v geopolitické soutěži, vztah s Afrikou musí rozvíjet

Znamenáčková hned v úvodu uznala význam hospodářských dohod pro vztah mezi Evropskou unií a africkými zeměmi: „EU si uvědomuje, že tento vztah je třeba kultivovat.“ Nutnost věnovat Africe patřičnou pozornost je silnější i z toho důvodu, že se v současnosti Evropa nachází v globální geopolitické soutěži, v níž se snaží vliv v Africe získat Čína i další světové mocnosti.

Význam, který Unie Africe v současnosti přikládá, potvrzuje i skutečnost, že první cesta do třetích zemí nové předsedkyně Evropské komise Ursuly von der Leyenové směřovala do Etiopie

na setkání představitelů Africké unie. Afriky se týkají i četná sdělení Evropské komise a spolupráce s Afrikou bude nutná i pro naplnění některých aspektů unijního „Zelené dohody pro Evropu“ (European Green Deal), balíčku opatření v environmentální oblasti. A konečně v únoru 2020 se očekává revize Paktu EU o migraci, jež patrně bude obsahovat i prvky spolupráce se zeměmi afrického kontinentu.

Význam partnerství? Obchod, investice i rozvojová pomoc

Po stručném nastínění významu partnerství s Afrikou do budoucna se Znamenáčková proti proudu času vrátila k charakteristice současného stavu. Z Afriky směřuje do Evropy 35 procent veškerého exportu, tudíž „Starý kontinent“ představuje pro africké země velice významné odbytiště. Na druhou stranu země Evropské unie mají zájem na africkém kontinentu investovat a již v současnosti jsou největším poskytovatelem rozvojové pomoci směřované na Afriku. Řeč čísel vzhledem k důležitosti evropsko-afrického partnerství je tedy neoddiskutovatelná.

Spolupráce mezi Evropou a Afrikou je z pohledu mezinárodních vztahů významná i z toho důvodu, že akceschopnost multilaterální platformy v podobě Světové obchodní organizace (WTO) je v současné době negativně poznamenána sporem zemí nad

mechanismem WTO pro řešení sporů.

Základem vztahu Evropské unie s Afrikou jsou tzv. dohody o ekonomickém partnerství (zkráceně „EPA“ – Economic Partnership Agreements). V současnosti jsou uzavřeny s pěti geograficky definovanými skupinami afrických zemí. Partnerství s Afrikou má vést k naplnění celé řady krátkodobých, střednědobých i dlouhodobých cílů. Tyto zahrnují mj. lidská práva, udržitelný rozvoj či realizaci Cílů udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals, SDGs).

Africké země jsou strategickými partnery i pro Českou republiku

Afrika je strategickým partnerem nejen pro Evropskou unii jako takovou, ale i pro její členské země – Českou republiku nevyjímaje. Prioritami České republiky v jednáních o prohlubování dohod „EPA“ jsou čtyři následující oblasti: digitální obchod, udržitelný rozvoj, služby a investice, monitoring a implementace. Především země Sahelu představují pro Českou republiku významný exportní trh a jak Znamenáčková uvedla, ministerstvo zahraničí v současnosti připravuje několik projektových strategií zaměřených na africké státy.

Partnerství s Afrikou nemá jen ekonomickou a rozvojovou, nýbrž i bezpečnostní dimenzi. Francie podle panelistky patrně vedení své mise v Mali přenechá jiným evropským partnerům, mezi nimiž by mohla figurovat i Česká republika.

Došlo i na citlivé téma Afriky v kontextu migrace. Znamenáčková podotkla, že 90 procent migrujících Afričanů migruje do jiné země v rámci afrického kontinentu a pouze 10 procent migrantů z Afriky míří do Evropy. Přesto však po migrační krizi z roku 2016 mezi především západoevropskými lidry sílily hlasy žádající podmiňování rozvojové pomoci důslednějším plněním návratové politiky ze strany afrických zemí. Česká republika však toto stanovisko nesdílela.

Horký-Hlucháň: Dohody EPA samy o sobě rozvoj Afriky nezaručí

Výzkumník Ústavu mezinárodních vztahů Ondřej Horký-Hlucháň entuziasmus své předřečnice ohledně dohod EPA nesdílel. „Nejsem přesvědčený o tom, že dohody EPA jsou pro africké země skutečně výhodné,“ uvedl. Připustil sice, že africké země díky ekonomickým dohodám mohou legálně dovážet do EU, nýbrž to, zda půjde celkově o úspěšný projekt, podle něj ukáže až čas. „Afrika postrádá konkurenceschopný model ekonomického rozvoje a průmysl ve většině afrických zemí je v plenkách,“ vysvětlil, proč rozvoj afrického kontinentu představuje běh na dlouhou trať.

V loňském a letošním roce vztah EU a Afriky zaznamenal či ještě zaznamenané významné milníky. V květnu 2019 vstoupila v platnost dohoda o Africké kontinentální zóně volného obchodu vztahující se na 90 procent položek. V únoru letošního roku vyprší Dohoda z Cotonou, uzavřená Evropskou unií souhrnně se skupinou zemí regionu „ACP“ (země Afriky, Karibiku a Tichomoří). Tato dohoda položila základ pro systém regionálních hospodářských dohod EPA, Horký-Hlucháň však kriticky vnímá samotný princip, na kterém byla založena – že Unie zaujala jednotný postoj ke geograficky, ale i jinak zcela odlišným zemím. Jedná se podle něj o „pozůstatek koloniální reality“.

Na konci svého úvodního příspěvku Horký-Hlucháň formuloval kvartet otázek, které si podle něj musí především unijní lídři do budoucna ohledně vztahů s Afrikou vyjasnit. Zprv jde o to, zda volit vůči Africe spíše fragmentovaný regionální, nebo jednotný kontinentální přístup. Z druhé zda má Evropa africkým zemím nabízet primárně pomoc, nebo partnerství. Zatřetí jestli mají tento vztah formovat spíše unijní instituce nebo jednotlivé členské státy. A na závěr – což je spíše otázka, kterou zodpoví vývoj událostí a geopolitická realita – zda bude dominantním hráčem v Africe Evropa, nebo Asie. Aktuální stav pro Evropu stále vypadá slibně, neboť je pro Afriku ekonomicky dvakrát významnější partner než Čína a třikrát významnější partner než Spojené státy americké.

Stinnou stránkou je brain drain, nová Komise dává naději

© European Commission Audiovisual Service

Některé z těchto otázek zazněly i v následné diskusi. V ní oba panelisté uznali existenci a závažnost problému tzv. brain drain (odlivu mozků), kdy partnerství s Afrikou s sebou přináší emigraci nejtalentovanějších jedinců z afrického kontinentu do bohatších evropských zemí, přičemž ze strany Evropy se nedaří naplnovat předsevzetí o „cirkulární migraci“ – tedy že se takto migrující jedinci jednou vrátí do svých zemí původu a pomohou jim svými získanými znalostmi, schopnostmi a zkušenostmi nastoupit cestu dynamického rozvoje. Záporně diskutující hodnotili i odchod Velké Británie z Evropské unie, která bude podle slov Jitky

Znamenáčkové v oblasti rozvojové spolupráce a partnerství s Afrikou „velice chybět“.

Naděje však hosté naopak spatřují v novém složení Evropské komise. Finská komisařka Jutta Urpilainen, zodpovědná za oblast rozvojové spolupráce, podle Znamenáčkové usiluje o vznik neformální koalice unijních zemí s nekoloniální minulostí, jimž

Jak vypadá aktuální stav jednání o unijním rozpočtu?

Na otázky ohledně podoby víceletého finančního rámce Evropské unie pro léta 2021-2027 přišli do Skauského institutu diskutovat Miroslav Daněk z Ministerstva pro místní rozvoj ČR a Zbyněk Smetana z Ministerstva financí ČR. Debatu moderoval Vít Havelka z pořadatelské instituce – Institutu pro evropskou politiku Europeum.

Diskutující se shodli, že ačkoli od května 2018, kdy Evropská komise představila první návrh podoby nadcházejícího víceletého unijního rozpočtu, k dokončení jednání stále vede dlouhá cesta. „Jednání jsou složitá a platí v nich princip 'nic není dohodnuto, dokud není dohodnuto vše',“ vysvětlil na úvod Zbyněk Smetana.

Rozpočet EU se odvíjí v sedmiletých cyklech, tak to asi i zůstane

Připomněl, že plánování v sedmiletých cyklech nebylo vždy pravidlem – Evropská společenství dříve koncipovala svůj rozpočet rovněž v jednoletých cyklech. Impulzem k přechodu na plánování v sedmiletých cyklech byla situace z konce 80. let, kdy jednání o unijním rozpočtu opakovaně uvízla ve slepé uličce a unijní financování se řídilo rozpočtovým provizoriem. Ačkoli se sedmileté programovací období může zdát na první pohled jako příliš dlouhé, vzhledem k náročnosti vyjednávání o rozpočtu diskutující neočekávají, že by se na sedmiletých rozpočtových periodách Evropské unie do budoucna mělo něco změnit.

Smetana posléze specifikoval, v jaké konkrétní fázi se jednání o unijním rozpočtu nyní nachází. Hlavní odpovědnost za jednání nese Úřad vlády a v současné době probíhají jednání o novém víceletém finančním rámci na úrovni Rady, konkrétně ve formátu Rady pro obecné záležitosti (General Affairs Council). V lednu 2020 probíhala jednání na úrovni tzv. „šerpů“ (vysoce postavených státních úředníků pro evropské záležitosti, v Česku plní tuto roli státní tajemnice pro evropské záležitosti).

Problematika jednání o rozpočtu nejprve tvořila součást agendy předsednictví, ovšem návrhy předsednických zemí se opakovaně setkaly s nepřijetím – naposledy byl takto zamítnut návrh finského předsednictví. Agenda jednání o nadcházejícím víceletém finančním rámci byla proto přesunuta přímo pod Stálého předsedu Rady EU.

Smetana: Británie rozpočet držela při zdi, nový zřejmě bude vyšší

Původní návrh víceletého unijního rozpočtu pro období 2021-2027, představený Evropskou komisí v květnu 2018, byl podle mnohých komentátorů velice ambiciózní – zvláště s přihlédnutím k tomu, že z řad členských zemí ubude Velká Británie jakožto jedna z nejsilnějších evropských ekonomik přispívajících nemalými částkami do evropského rozpočtu. Smetana však uvedl, že právě Velká Británie v minulosti při jednání v Radě tradičně usilovala o snižování návrhů rozpočtu. Osobně se domnívá, že finální verze unijního rozpočtu bude vyšší než v případě probíhajícího

není osud třetích zemí lhostejný. Expertka z českého ministerstva zahraničí rovněž očekává, že nový Vysoký představitel pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Joseph Borrell bude mít vzhledem ke svým zkušenostem i španělskému občanství africký kontinent prioritně v hledáčku.

Autor: Petr Pospíšil, Euroskop

rozpočtového období 2014-2020.

Miroslav Daněk se ve svém úvodním vystoupení zaměřil na jednu z nevýznamnějších a nejdiskutovanějších položek unijního rozpočtu – na oblast kohezní politiky. V současné době v této oblasti probíhá tzv. trialog (společné jednání Evropského parlamentu, Komise a Rady) s cílem nalezení shody nad konkrétní podobou a rozpočtovou alokací osmi bloků obecného nařízení, jímž se bude politika soudržnosti v letech 2021-2027 řídit.

Česko bohatne, proto dostane z fondů kohezní politiky méně

Podle Daňka je zřejmé, že Česko dostane ze strukturálních fondů v příštím programovacím období méně prostředků než doposud, konkrétně se podle odhadů bude jednat přibližně o 17 až 20 miliard korun méně, což odpovídá relativnímu zeštíhlení dotací z kohezní politiky o 24 až 27 procent oproti stavu z aktuálního rozpočtového období 2014-2020. Očekávaný pokles lze podle Smetany vysvětlit prozaicky: „Bohatneme, proto budeme oprávněni čerpat méně než doposud.“

Evropská unie bude v příštím programovacím období patrně klást větší důraz na to, aby prostředky z fondů kohezní politiky směřovaly do "chytrých" (smart) a "environmentálně-příznivých" (environmentally-friendly) projektů. Například z Evropského fondu regionálního rozvoje (EFRR) by tato dvě kritéria měly naplňovat tři čtvrtiny z podpořených projektů. Pouze zbývající čtvrtinu prostředků bude možné alokovat do „tvrdých“ infrastrukturních projektů.

ČR bude 4. největší příjemce z Fondu pro spravedlivou transformaci

Novým nástrojem, s nímž návrh nového unijního víceletého rozpočtu počítá, je tzv. Fond pro spravedlivou transformaci. Celkem má disponovat prostředky ve výši 7,5 miliard eur. Česká republika by měla být čtvrtým nejvýznamnějším příjemcem z tohoto fondu hned po Polsku, Německu a Rumunsku. Cílem fondu má být podpora států, v nichž se nachází strukturálně znevýhodněné průmyslové regiony (typicky uhelné oblasti).

Autor: Petr Pospíšil, Euroskop

V Bratislavě se uskutečnilo modelové zasedání institucí EU

© Rozhoduj o Evropě

V rámci projektu „Rozhoduj o Evropě Staň se na den tvůrcem evropské politiky“ se ve dnech 22. až 26. ledna 2020 v Bratislavě uskutečnilo modelové zasedání institucí Evropské unie. Na sedmdesát studentů z České republiky a Slovenska se sjelo do jednoho z bratislavských hotelů, kde měli možnost se setkat se zajímavými hosty, a také převzít roli ministrů a europoslanců a řešit skutečné legislativní návrhy, kterými se v nedávné minulosti zabývaly unijní instituce.

Celý program akce byl zahájen ve středu 22. ledna v odpoledních hodinách. Mladí účastníci měli nejprve možnost navzájem se poznat při ice-breakingové aktivitě, a pak měli možnost setkat se a diskutovat s pozvanými hosty. Jedním z nich byl i **Matthias Barner**, ředitel zastoupení **Konrad Adenauer Stiftung v České republice a na Slovensku**. Ten vnímá Evropu jako úspěch, jelikož zažíváme dlouhé období míru. Netvrdí, že žijeme v ráji, avšak žijeme v jedné z nejlepších částí světa. „Máme dva hlavní úkoly. Musíme se stát více kompetitivními, atraktivními, inovativními. Druhou věcí je to, že bychom se měli snažit rozvinout znalosti a povědomí o EU. Bez těchto znalostí se nemůžeme zapojit do jakékoli pořádné diskuse o EU. Právě proto podporujeme tento projekt,“ uvedl Barner, podle kterého se zmiňované znalosti nejlépe naučí praktickou cestou.

Dalším z hostů byl **Ladislav Miko**, vedoucí **Zastoupení Evropské komise na Slovensku**. Ten řekl, že akce tohoto typu jsou velmi důležité, jelikož mladí lidé zde získají zkušenosti a znalosti, které pak mohou předávat svým vrstevníkům, kteří se o Evropskou unii

© Rozhoduj o Evropě

zase tolik nezajímají. „Vyskytuje se celá řada klíše o EU a lidé většinou nevědí, o čem je řeč, netuší, jak EU funguje,“ řekl Miko, podle kterého v tomto sehrávají zásadní roli také politici, kteří si přivlastňují úspěchy a případné neúspěchy házejí na Brusel, a to i když se jednání sami účastní.

Následně vystoupil se svým příspěvkem **Igor Blahušiak**, ředitel **Odboru komunikace o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR**. Ten vyzdvihl význam členství České republiky a Slovenska v EU, nicméně se zaměřil na trendy veřejného mínění, kdy srovnával podporu členství v EU v ČR a na Slovensku. Podle jeho dat se Slováci k EU stavějí o poznání pozitivněji. „Je třeba mluvit o tom, jak by na tom byla Česká republika mimo EU. Byla by o třetinu chudší a významně by zaostávala,“ vysvětlil Blahušiak. Na Blahušiaka navázala **Ludmila Johnová** z téže instituce, která představila síť Eurocenter sloužících k informování veřejnosti o EU.

Poté k mladým účastníkům promluvil **Pavol Kukučka** ze **Zastoupení Evropské komise v ČR**. Ten studentům doporučil, aby se nebáli sedět v první řadě, aby se nebáli být viděni, protože je to může posunout dále a mohou se dozvědět věci, které by se ze zadních řad nedozvěděli. „Podporuji také očistění označení ‚eurohujerí‘. Bylo by fajn toto slovo opráší a nestydět se za to, že podporujeme EU,“ řekl Kukučka, který je podle svých slov velkým podporovatelem studentských aktivit, které zvětšují povědomí nejen o významu EU.

© Rozhoduj o Evropě

Poslední panelistkou byla **Michaela Doležalová** z **České rady dětí a mládeže** (z **Národní pracovní skupiny pro strukturovaný dialog s mládeží**), která ve svém vystoupení představila strukturovaný dialog, coby nástroj pro komunikaci mladých lidí s osobami s rozhodovací pravomocí. Uvedla, že strukturovaný dialog funguje na více úrovních, od obecní až po mezinárodní. „Když se mladí lidé začnou zajímat o věci ve svém městě, rozvine se jejich aktivita s větší pravděpodobností i na další vyšší úroveň,“ dodala Doležalová, která poté na příkladu Youth Goals, které se dostaly do Evropské strategie pro mládež jako první příloha, demonstrovala to, že výstupy strukturovaného dialogu opravdu mají potenciál něco změnit v reálné politice. „Rozhoduj o Evropě Staň se na den tvůrcem evropské politiky“ je projektem strukturovaného dialogu a i s jeho výstupy se bude dále pracovat.

Na závěr zahájení byla přehrána videozdravice od europoslankyně **Martiny Dlabajové**, kterou velmi mrzelo, že se nemůže pro

EUROLISTY

hektický program v Evropském parlamentu letošního modelového zasedání osobně zúčastnit. Ta ve videu popřála studentům hodně energie a úspěchů při jednání a při tom, až budou oni coby ministři a europoslanci rozhodovat o Evropě. „Studentům také přeji, aby si uvědomili, že každé rozhodnutí, které učiní, bude mít nějaký dopad,“ uvedla Dlabajová.

Další diskusní část proběhla v pátek 24. ledna, kdy v dopoledních hodinách dorazili na místo konání skuteční europoslanci **Markéta Gregorová** a **Vladimír Bilčík**, aby se studenty diskutovali o aktuálních otázkách, které se týkaly nejen evropské úrovně. Do této aktivity byli rovněž zapojeni **Igor Blahušiak** a **Ludmila Johnová** z Odboru komunikace o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR a **Michaela Doležalová** a **Zuzana Wildová** z České rady dětí a mládeže. Mladí účastníci v této části řešili problematiku formálního a neformálního vzdělávání, informovanost o EU, budoucnost a rozšiřování EU, a také to, jak motivovat mladé lidi, aby se zajímali o veřejné dění. Následně vystoupila se svým příspěvkem **Lenka Babicová** z Iuventy, která v prezentaci studentům představila možnosti, které studentům nabízí program Erasmus+, a pak také Evropský sbor solidarity. Zároveň účastníky motivovala k tomu, aby se nebáli a tyto možnosti bez váhání využili.

Vedle těchto diskusí s hosty tvořila zásadní část programu akce jednání v institucích EU, Evropském parlamentu a Radě EU, kde se zúčastnění studenti vžili do role ministrů členských států a europoslanců a řešili dva legislativní návrhy, kterými se unijní instituce v minulosti opravdu zabývaly – směrnici o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v EU a nařízení o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Jednací část se odehrávala průběžně po celou dobu modelového zasedání. Zároveň byla tato část soutěžní s tím, že dva nejúspěšnější účastníci z obou institucí vyhráli krom jiného cestu do Bruselu.

Sami účastníci oceňovali jak možnost setkat se s hosty, tak samotnou simulaci jednání institucí EU. Jak za ně shrnuje Monika Matoušková: „Projekt jako takový bych určitě hodnotila pozitivně. Podle mého názoru byl celý projekt dobře zorganizovaný. Hrozně se mi líbilo, že jsme měli možnost setkat se a diskutovat s europoslankyní Gregorovou a dalšími zajímavými hosty, kterých jsme se mohli zeptat na to, co nás zajímalo a nemuseli jsme například čekat na to, jestli nám odpoví na mail.“ Daniel Saberi dodává: „Samotné rokovania mi prišli zaujímavé. Inapriek tomu, že by sa na prvý pohľad mohli zdať veľmi formálne a seriózne, užili sme si zároveň kopec zábavy. Túto akciu vnímam vynikajúco a určite by som sa chcela zúčastniť aj o rok. Ľudia, ktorí sa rokovaniu zúčastnili majú záujem diskutovať a riešiť problémy nielen Európskej únie, ale aj celého sveta. Títo ľudia sú zároveň budúcnosťou EÚ.“

Projekt je realizován obecně prospěšnou společností EUTIS a Výzkumným centrem Slovenské společnosti pro zahraniční politiku ve spolupráci s Centrem pro evropskou politiku (Bratislava), Odborem komunikace o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR a Zastoupením Evropské komise v ČR. Partneři projektu jsou Konrad-Adenauer-Stiftung, Národní pracovní skupina pro strukturovaný dialog s mládeží, Europe Direct Česká republika a Katedra politologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Mediálním partnerem projektu v České republice je portál Euroskop.cz. Projekt je ko-financován z programu Erasmus+. Další informace naleznete na webu www.rozhodujoevropske.cz a na facebookové stránce.

Autoři: Jan Jakovljevič a Michael Murad, Eutis, o.p.s.

Vydavatel:

Odbor komunikace o evropských záležitostech (OEZ)

Adresa:

nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1

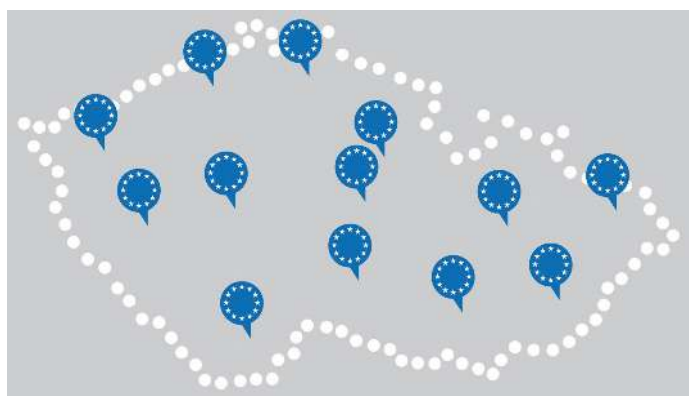
Email:

euroskop@vlada.cz

EUROSKOP.CZ

EUROFON
800 200 200

EUROCENTRA

Eurocentra jsou informační místa zřizovaná Odborem komunikace o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

Poskytují činnost o Evropské unii pro širokou i odbornou veřejnost, nabízí informační materiály a řadu dalších služeb pro zájemce o hlubší poznání EU a aspektů členství České republiky v Evropské unii

Podrobné informace o činnosti a akcích Eurocenter najdete na:
www.eurocentra.cz